provincie groningen

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	**Toezegging verkenning schadepreventie roeken**

Dossiernummer	K1084
Documentnummer	2026-028377
Datum GS	17-03-2026
Behandelaar	Team Natuur
Telefoonnummer	06 - 27048975

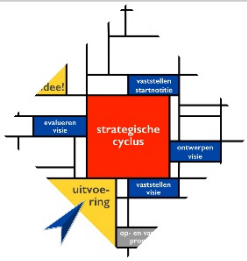
Geachte Statenleden,

Aanleiding

In de vergadering van uw Staten op 13 november 2024 is gesproken over het faunabeheerplan 2024-2029. Tijdens deze beraadslaging hebben wij de toezegging gedaan een verkenning te starten naar preventieve maatregelen om ervoor te zorgen dat de (financiële) schade zo laag mogelijk blijft. Deze toezegging is gedaan naar aanleiding van een later aangehouden motie M194, getiteld De Roek, en hield dus verband met de op dat moment oplopende gewasschade door roeken aan met name maïs.

Rol PS

U hebt een controlerende rol op de uitvoering van de toezegging.

De provincie is op grond van artikel 15.53 van de Omgevingswet verplicht om naar redelijkheid en billijkheid tegemoetkomingen te verlenen voor schade aangericht door van nature in het wild levende dieren. Hiervoor is door ons een beleidsregel vastgesteld. De uitvoering van deze regels vindt plaats door BIJ12.

Nadere toelichting

Huidige situatie roekenschade

Gewasschade door roeken was tot 2022 zeldzaam. Dit had te maken met het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel Mesurol. Dit middel is in de loop van 2020 verboden vanwege de neveneffecten voor het milieu. Mesurol werd gebruikt om mais te beschermen tegen vogelvraat.

In de bijlage hebben wij een grafisch overzicht opgenomen met een overzicht van de getaxeerde schade door roeken per jaar en per gewas, zoals geregistreerd in MijnFaunazaken door BIJ12. Hieruit volgt een stijging van de schade in de jaren 2021, 2022 en 2023. In 2024 en 2025 is de

Martinikerkhof 12 9712 JG Groningen | Sint Jansstraat 4 9712 JN Groningen | Postbus 610 9700 AP Groningen | Telefoon 050 316 4911 | www.provinciegroningen.nl info@provinciegroningen.nl

getaxeerde schade nog steeds aanzienlijk, maar wel gedaald ten opzichte van de jaren daarvoor.

Verkenning preventieve maatregelen

De schade door roeken ontstaat in een beperkte periode van het jaar wanneer het gewas kwetsbaar is. Deze periode overlapt met het broedseizoen en daardoor is afschot als maatregel niet goed te motiveren met het oog op onnodig lijden, ook omdat de soort landelijk een matig ongunstige staat van instandhouding heeft als broedvogel.

Daarom ziet de toezegging op de verkenning van preventieve maatregelen die ingezet kunnen worden om schade door roeken beperkt te houden. De verantwoordelijkheid om preventieve maatregelen te treffen ligt bij de grondgebruiker en vloeit voort uit de beleidsregel voor tegemoetkoming in faunaschade. De schade treedt vooral op bij middensalderende[1] gewassen waarvoor overeenkomstig de beleidsregel twee preventieve maatregelen uit de Faunaschade Preventiekit worden gevraagd.

BIJ12 publiceert namens de provincies de Faunaschade Preventiekits (FPK's). Deze documenten geven per diersoort of soortgroep een overzicht van maatregelen die mogelijk zijn om (gewas)schade te beperken. Voor roeken zijn de maatregelen beschreven in de FPK kraaiachtigen. Vanaf 1 november 2024 zijn de FPK's vernieuwd op basis van de nieuwste kennis op het gebied van ecologische effectiviteit, praktische inzetbaarheid en wet- en regelgeving. Het gaat om akoestische maatregelen, afschermings-maatregelen, teelttechnische maatregelen en visuele maatregelen.

Vanuit de onderzoeksagenda Faunazaken is in 2022 door BIJ12 een onderzoek uitgevoerd naar preventieve maatregelen tegen gewasschade door roeken, waarbij teelt-technische methoden, maisrassen en biologische middelen zijn getest. Er bleek geen significant verschil in de schade tussen de verschillende proefvelden, maar het onderzoek gaf wel aanknopingspunten voor vervolgonderzoek. Wanneer roeken schade aan mais veroorzaken, zijn ze vooral op zoek naar ritnaalden – larven van kevers. Ze kunnen daarbij het zaad wegkrabben en jonge maisplantjes uit de grond trekken. Zodoende dragen roeken bij aan het onderdrukken van voor de landbouw schadelijke insecten. Het zou interessant zijn om te pogen de aanwezigheid van ritnaalden te beperken, om de percelen zo minder aantrekkelijk te maken voor roeken. BIJ12 is voornemens dit voorjaar een nieuwe praktijkproef uit te voeren om schade door roeken te verminderen.

Bredere context faunaschade

De totale kosten voor tegemoetkomingen in faunaschade (met name door de gans, de roek en de houtduif) zijn de afgelopen jaren steeds verder gestegen, niet alleen in de provincie Groningen, maar ook landelijk. In interprovinciaal verband zoeken de provincies gezamenlijk naar manieren om

[1] De categorie hoog-midden-laag salderend heeft te maken met de standaardopbrengst van een type gewas. Hoogsalderende gewassen (bijvoorbeeld fruit) hebben een hogere waarde dan laagsalderende gewassen (bijvoorbeeld grasland).

de oplopende kosten te beteugelen. Binnen de provincie werken we nauw samen met de faunabeheereenheid Groningen om faunaschade waar mogelijk te beperken.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

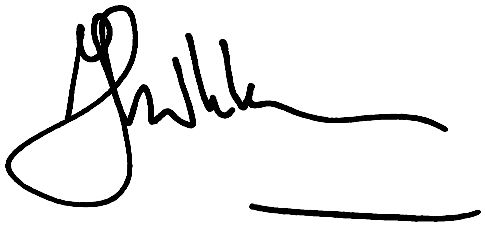
Groningen, 24 maart 2026

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

René Paas, voorzitter

Hans Schrikkema, secretaris

Bijlagen

Nr.	Titel	Doumentnummer
1	Overzicht getaxeerde gewasschade roeken	2026-029049